

Národní muzeum fotografie v roce 2008

Věříme, že dnes již téměř každý z obyvatel Jindřichova Hradce a okolí alespoň jednou navštívil Národní muzeum fotografie, sídlící v mystické jezuitské koleji, aby si prohlédl aktuální výstavu, zúčastnil se některého z odborných seminářů, koupil si fotografickou knihu v muzejním shopu nebo jen tak poseděl u kávy v místní kavárně či v létě na lavičce v nově upraveném „rajském dvoře“.

Fotografické muzeum zde působí od června roku 2002 a s městem jej úzce pojí jeho založení, historie a nezbytná finanční i morální podpora ze strany města Jindřichova Hradce jako jednoho ze zřizovatelů instituce. Muzeum se slibně vyvíjí, a to jak po stránce stavebně-rekonstrukční, tak i pracovní a programové. Na jeho kontě postupně přibývá počet výstav, akcí i zaznamenané úspěchy.

Také v roce 2008 čekal na návštěvníky, jako ostatně každoročně, hodnotný výstavní a společensko-kulturní program. První výstava roku 2008 nazvaná „Flexaret“ (1. 2. – 30. 3. 2008) představila dnes již takřka „historické“ fotoaparáty Flexaret, Flexette, Optiflex, Rotaflex a Kamarád, zapůjčené z Národního technického muzea v Praze. Souběžně probíhala výstava ze základní sbírky muzea – „Zlatého fondu Národního muzea fotografie“, tematicky zaměřená na akt; expozice byla ke zhlédnutí již tradičně v prostorách České národní banky v Praze.

Následovala výstava Jiřího Ermla a Jindřicha Přibíka „2x“ (27. 4. – 13. 6. 2008), přibližující rozsáhlé životní dílo obou umělců, u nás do roku 1989 nepříliš známých. Jejím přínosem bylo rovněž kurátorství známé historičky umění Anny Fárové. Motivem společné výstavy pak dlouholeté přátelství a spolupráce mezi oběma fotografy, jež spojoval podobný osud. Emigrovali, Jindřich Přibík se vrací do vlasti po roce 1989, Jiří Erml zůstává dále v cizině; pobývá v New Yorku, kde vznikla velká část jeho tvorby, známé jsou například jeho „Newyorské bary“. Tam také 13. února 2008 umírá, jen pár týdnů před vernisáží výstavy „2x“ v Jindřichově Hradci. Autory spojuje řada společných fotografických prvků, jako velké formáty, maximální rozlišení, temné tonality zátiší.

Na období s největší návštěvností byla naplánována rozsáhlá výstava „Fotogenie identity / Paměť české fotografie“ (20. 7. – 5. 10. 2008). Zapůjčil ji Pražský dům fotografie, čímž odstartovala užší, jistě přínosná budoucí spolupráce mezi oběma renomovanými českými fotografickými institucemi. Výstava samotná, již si v Jindřichově Hradci prohlédlo na 1 900 návštěvníků, se dotýkala v šesti tematických okruzích historie naší země od roku 1918 do

současnosti. Jak uvedli její kurátoři Helena Musilová a Josef Moucha, nesnažila se mapovat přesné dějinné události, ale šlo spíše „o zviditelnění neviditelné historie, respektive o zachycení paměti, jak se v určité době otiskla do citlivé vrstvy fotografického filmu“. K vidění byla díla 31 předních českých fotografických umělců, například Pavla Diase, Františka Drtikola, Dagmar Hochové, Jana Lukase, Markéty Luskačové, Ladislava Sitenského, Josefa Sudka, Jindřicha Štreita a dalších. Od stejného data návštěvníci zhlédli, ač v kratším časovém úseku, i expozici jihočeského fotografa Karla Burdy „Fotografie“ (20. 7. – 31. 8. 2008), zaměřenou na barevnou výtvarnou fotografii, vyznačující se většinou snově laděnými náměty.

Výstava fotografa-výtvarníka Jana Pohribného „Hledání světla“ (12. 10. 2008 – 4. 1. 2009), s přesahem do roku následujícího, zpřístupnila veřejnosti jeho specifické fotografické obrazy, charakteristické svérázným mysticismem, neobvyklým propojením předmětů či odhalených postav s okolním prostorem, většinou přírodním, nebo uměle vytvořenou imaginární realitou. Návštěvníci se mohli prostřednictvím tvorby Jana Pohribného seznámit také s fotografickou metodou luminografií, tedy s kreslením světlem, které autor s ohledem na charakter své tvorby s oblibou používá. V jezuitské koleji se nakrátko zastavila též putovní expozice fotografa Daniela Reynka „Nové objevy fotografie“ (12.–30. 10. 2008), aby představila autorovy osobité, až ezotericky působící montáže, vzniklé skládáním barevných snímků přes sebe do dvojic, často s květinovými motivy. V závěru roku byla v muzeu ke zhlédnutí další poutavá výstava „Odkaz třibarevné fotografie“ (1. 11. 2008 – 4. 1. 2009). Zainteresovaná veřejnost mohla jejím prostřednictvím nahlédnout do tajů historické techniky barevné fotografie. Výstava byla uspořádána ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze, negativy snímků zapůjčilo několik světových muzeí. Doplnily ji i názorné ukázky principu skládání barev a světelných efektů.

V roce 2008 prezentovalo Národní muzeum fotografie v Nymburce, Brně a Šumperku svou úspěšnou výstavu „Ostře sledovaný Hrabal“, již připravilo v předcházejícím roce u příležitosti 10. výročí úmrtí světově známého spisovatele Bohumila Hrabala.

Velkému zájmu veřejnosti se těší koncerty. Muzeum jich vedle činnosti výstavnické zorganizovalo v roce 2008 hned několik. Ať už to byly v letních měsících koncerty vážné hudby, jazzový večer nebo komorní koncert za účasti pěvců Štefana Margity a Vratislava Kříže či koncerty adventní, vyznačovaly se vždy vysokou návštěvností doprovázenou vyprodanými vstupenkami. Dalším „bodem programu“ roku 2008 se staly již tradičně pořádané víkendové workshopy nazvané „Historické fotografické techniky“ (31. 5. a 1. 6. 2008, 20. a 21. 9. 2008) pod vedením uznávané fotografické osobnosti Miroslava Vojtěchovského. Připraveno bylo také několik fotografických akcí pro žáky základních a

středních škol včetně odborných seminářů pro talentovanou mládež, jež vedli naši přední fotografové-pedagogové. |

Dobu adventu zpestřilo svým návštěvníkům muzeum fotografie speciálním vánočním programem a zejména možností nechat se vyfotografovat v zapůjčených historických kostýmech s rekvizitami ve stylizovaném prostředí. Projekt byl zaměřený hlavně na rodiny s dětmi, a tak vzniklo v malém ateliéru úctyhodných více než 100 nových rodinných „historických“ snímků... Program adventní soboty a neděle se setkal s velkým ohlasem veřejnosti.

Národní muzeum fotografie se ve spektru svých činností stále více zaměřuje na reflexi současného dění, pojednání závažných společenských témat a vytváření souborných fotografických děl. V tomto pojetí pokračovala v průběhu roku práce na projektu „Via Lucis 1989–2009 / česká společnost ve fotografii“. Přibližuje jednak současnou českou fotografii, na straně druhé má být širokou reflexí české společnosti od roku 1989. Ke konci roku již vznikala zvláštní kolekce fotografií z projektu pro prezentaci v Bruselu. Ve fázi příprav se nachází další z projektů, jehož partnerem je rakouská „Waldviertel Akademie“ z Waidhofenu/Th. Zamýšlený historicko-fotografický projekt „Stories“ bude mapovat situaci v česko-rakouském pohraničí v období od konce 2. světové války až do dnešních dnů.

Přední český fotograf a pedagog Miroslav Vojtěchovský, předseda výstavní komise muzea, vyjádřil ve svém dopise z října 2008 adresovaném starostovi města Jindřichova Hradce Karlu Matouškovi poděkování za jeho velkou podporu projektu Národního muzea fotografie a zároveň také přesvědčení o správnosti profesní cesty, kterou se muzeum pod svým stávajícím vedením ubírá. Připomněl přitom „Ostře sledovaného Hrabala“, úspěšnou monumentální výstavu z léta 2007, jež dle něho ono „sympatické“ směřování nastínila, a v té souvislosti vyzdvihl i výstavní projekt „Via Lucis“.

Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci se postupně stává kulturní institucí, jež svým významem překračuje hranice české země.